

so obdelovali zemljo, in nagledovali delavce. Ker se stanu pri *Hanžiču* je velelo: »Hof«, je moralo nekdanj tam naj imenitniše poslopje stati, in tam je stanoval oskrbnik kloster-skih posestev. Še zdaj cela stavba kaže, da so v tem dvoru bile nekdanj celice za menihe.

Kedaj se je cirkva sv. Miklavža postavila, ne more se dognati. Ako je številki MIII na stebri ugodnih vrat verjeti, bi že leta 1003. tam stala kaka kapela. V starih pismih se naj preje omenja 10. Junia 1251.

Istega dne in leta se je s pismom danem v Blekovci odpovedal Seifrid žlahnik Marenberški zavetji in varuštvu cirkve sv. Miklavža v Wolfsbachu, ktere pravice so si njegovi predniki po krivem prilastovali, in je cirkvo in njene dohodke sopet izročil Leutoldu, opatu šentpavlovskemu. Drugokrat se imenuje cirkva sv. Miklavža v pismu danem v Bleiburgu 10. Julia 1335.

Istega dne in leta je s pismom danem v Bleiburgu *Konrad žlahni Aussenstein*, deželni glavar Koroškega vojvode, izročil cirkvo sv. Miklavža v »Wolfspachu« opatu sv. Pavlovskemu, črez katero je bil varuh, in si je hotel, ker je imel slovenjegraško grajšino v najem, cirkev prilastiti, a ko se je opat pri višjej gospodski potožil, se je pravici na cirkev odpovedal, in ona je zopet postala lastina sv. pavlovskega kloštra. Sv. pavlovski Benediktinci so pozneje svoja posestva ob Sečnici prodali, kupili so jih rottenturnški gospodje in kmeti so bili postavljeni pod rottenturnško gospodsko, desetino pa so tudi morali dajat starotržkim župnikom, cirkva pa je kot podružnica bila izročena farnej cirkvi sv. Pankraca na Gradu.

Cirkva sv. Urbana se v starih pismih omenja naj preje leta 1391. Tistega leta je postavil župnik sv. Pankraca na Gradu svojega kaplana *Johana*, sina slovenjegraškega kovača *Martina* k podružnici sv. Urbana, da je tam stanoval, in ob nedeljah in praznikih službo božjo opravljal.

Staritrq na god sv. Antona Pušavnika 1883.

Martin Terstenjak,
župnik.

Odkritje spomenika Gajevega. Kakor smo že poročali v zadnji številki, odkrili so dne 27. kimovca v Krapini spomenik dr. Ljudevitu Gaju. Poleg obilega národa iz okolice, meščanstva krapinskega in rodbine Gajeve so se zbrali v slavnostno okrašenem mestu poslanci jugoslovanske akademije, zagrebškega vsenčilišča, »Maticice Hrvatske«, »Društva sv. Jeronima«, »Pedagoškega književnega zbora«, dškaj književnikov, pevski društvi »Kolo« in »Sloga« i. t. d. Po službi božji so šli gostje na trg, kjer je bila za odličnjake pripravljena tribuna nasproti spomeniku. Vojaška godba je zaigrala Zajčovo pesem »U boj«, navedeni pevski društvi pa sta odpeli národno himno hrvaško »Liepa naša domovina«. Tajnik slavnostnega odbora g. Gedeon pl. Stauduar je prečital spomenico, in g. Andrija Fijan je deklamiral slavnostni proslov, katerega je zložil g. Božidar Kukuljević, sin Ivana Kukuljeviča. Nató je župnik g. Ivan Jakovina v daljšem govoru slikal delovanje Gajevo in zajedno črtal tedanje politiško, kulturno in družabno razmerje hrvaško. Gaj je rodil Jelačića, Jelačić Strossmayerja. — Po slavnostnem govoru je še na kratko izpregovoril podžupan varaždinski g. Štrbac, na čegar znamenje se je končno odkril spomenik: krasno poprsje Gajevo, delo Rendičeve, na ukusno izdelanem stojalu. Národ je navdušeno klical »Slava Gaju!« »Živio Rendić!«, različni zastopniki in posamična društva pa so položila vence na spomenik, mimo drugih v imeni zagrebškega mesta grof Kulmer in v imeni »Národnih Novin« g. Ibler po jeden srebrn lovorjev venec. Po slavnosti je bil banket in potem še ljudska veselica.

Izveštaj Maticice Hrvatske za upravno leto 1890. ima nastopno vsebino: Upravni odbor, poverjeniki, poročilo o vélikem zboru dne 14. rženega cvéta leta 1891., umrši ustanovniki (počenši od leta 1842.), člani »Maticice Hrvatske« leta 1890., končno